

МІЖНАРОДНІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
НАУКОВІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.economy-confer.com.ua

Світ наукових досліджень

Збірник наукових
публікацій міжнародної
мультидисциплінарної наукової
інтернет-конференції

Випуск 18

20-21 квітня 2023 р.

ISSN 2786-6823 (print)

Тернопіль, Україна –
Переворськ, Польща
2023

УДК 001 (063)

«Світ наукових досліджень. Випуск 18»: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, (м. Тернопіль, Україна – м. Переворськ, Польща, 20-21 квітня 2023 р.) / [редкол. : О. Патряк та ін.] ; ГО “Наукова спільнота”; WSSG w Przeworsku. – Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б. – 286 с.

Збірник наукових публікацій укладено за матеріалами доповідей наукової мультидисциплінарної інтернет-конференції «Світ наукових досліджень. Випуск 18», які оприлюднені на інтернет-сторінці www.economy-confer.com.ua

Оргкомітет:

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, ЗУНУ;

Шевченко Анастасія Юрійвна, кандидат економічних наук, ТОВ «Школа для майбутнього»;

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, ЗУНУ;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, ЗУНУ;

Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, ЗУНУ;

Недошитко Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Ухач Василь Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Яблонська Наталія Мирославівна, кандидат філологічних наук, старший викладач, ЗУНУ;

Савчук Надія Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціогуманітарних технологій ЛНТУ;

Яценко Василь Миколайович, кандидат педагогічних наук;

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, ЗУНУ;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:

46005, Україна, м. Тернопіль, а/с 797

тел. +380977547363 e-mail: economy-confer@ukr.net

Оргкомітет конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим. Усі роботи ліцензуються відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License

ISSN 2786-6823 (print)

© ГО “Наукова спільнота” 2023

© Автори статей 2023

**Шепель Андрій Васильович УРОЖАЙНІСТЬ НАСІННЯ
СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ
І ПРОТРУЄННЯ НАСІННЯ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ.....266**

Біологічні науки

**Москаленко Микола Павлович, Приходько Максим Вадимович
ТРАВМАТИЗМ ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ
СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....269**

Технічні науки

**Дмитрик Оксана Анатоліївна, Васильєв Кіріл Олексійович
3D-ДРУК У БУДІВНИЦТВІ: ПОГЛЯД НА ПЕРСПЕКТИВИ.....273**

**Коцюбайло Антон Васильович СИСТЕМА КЕРУВАННЯ
ПОГЛЯДОМ НА ОСНОВІ МЕТОДУ ЕЛЕКТРООКУЛОГРАМИ...274**

**Усатий Олександр Павлович, Кльоб Антон Петрович
МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ТЕРМО ТА ГАЗОДИНАМІЧНИХ
ПРОЦЕСІВ В ТУРБІНІ БЕЗ ЧАСТИНИ СОПЛОВИХ
ТА / АБО РОБОЧИХ РЕШІТОК.....277**

Архітектура

**Лепешко Анатолій Анатолійович, Сєдак Олександр Ігорович
МОЖЛИВА ПЕРСПЕКТИВА СІЛЬСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ
У КОНТЕКСТІ МІСТОБУДІВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
ТЕРИТОРІЙ.....284**

**Михіденко Марта Олександрівна
ПРОБЛЕМИ МІСТОБУДІВНОГО РОЗВИТКУ
ПРИМІСЬКИХ ЗОН УКРАЇНИ.....285**

Таким чином, абсолютний ріст маси матки впродовж тільності відбувається нерівномірно і з різною інтенсивністю. Найбільш інтенсивно збільшення маси матки проходить з 3 до 5 місяців тільності (залежно від частки крові за голштинською породою в 5,03-5,51 рази) і менш інтенсивно з 5 до 7 місяців тільності (залежно від частки крові за голштинською породою в 2,37-2,51 рази).

Список використаних джерел:

1. Сірацький Й. З., Просяний С. Б.. Ембріональний ріст і розвиток тварин різних генотипів : *Тваринництво України*. 2000. № 3-4. С. 17.
2. Гончаренко І. Ембріогенез і наступна продуктивність молочної худоби : *Тваринництво України*. 2005. № 2. С. 11-14.
3. Сичова О. О. Інтенсивність росту молодняку великої рогатої худоби залежно від його морфо-функціонального статусу в неонатальний період. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. К., 2009. Вип. 138. С. 47-51.
4. Mc. Neill D. M., Kelly R. W., Williams I. H. The partition of nutrients in ewes maintained in a moderate compared with a lean body condition in late pregnancy : *Austral. J. Arg. Res.* 1997. Vol. 48, № 6. P. 743-752.
5. Макаренко Н. П. Влияние разного уровня кормления нетелей в первую половину стельности на развитие их плодов. *Исследование в животноводстве*. Киев, 1968. С. 84-90.

УРОЖАЙНІСТЬ НАСІННЯ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ І ПРОТРУЄННЯ НАСІННЯ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Шепель Андрій Васильович

кандидат сільськогосподарських наук,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ORCID: 0000-0002-9955-4569

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4463/>

З появою високоолійних гібридів соняшнику виявилось, що при рекомендованих ранніх строках сівби їх насіння довго не проростає і частково псується. За даними В.С. Пустовойта [1] при ранньому строці сівби насіння соняшника з високим вмістом жиру і тонким гігроскопічним лушпинням, знаходячись тривалий час в сирому та холодному ґрунті, більшою мірою страждає від впливу несприятливих умов, ніж низькоолійне насіння, яке має меншу гідрофільність.

Метою наших досліджень було формування одновидового фітоценозу шляхом повного знищення бур'янів екологічно безпечними заходами та одержання високого виходу продукції із стандартною якістю.

Аналіз експериментального матеріалу дає підстави для висновку про перевагу другого строку сівби при температурі ґрунту 8-10°C (табл. 1).

Таблиця 1

Урожайність насіння соняшнику залежно від строків сівби і протруєння насіння, 2021 р.

Строк сівби		Передпосівне протруєння насіння	Урожайність насіння, т/га
температура ґрунту, °С	календарна дата		
5-7	12 квітня	+	2,18
		-	1,76
8-10	21 квітня	+	2,70
		-	2,78
12-14	2 травня	+	2,54
		-	2,68
-	-	НІР ₀₅ , ц/га	0,13

З наведених даних видно, що оптимальною є сівба соняшнику, коли ґрунт на глибині 10 см прогріється до 8-10°C. В цьому разі урожай насіння в 2021 році становив в середньому 2,74 т/га, що перевищує показник раннього строку на 40,6%, а пізнього – на 5%. Але за середніми показниками ховається особливість реакції рослин на протруєння насіння. В нашому досліді такі специфічні прояви реакції на такі умови мали місце. Протруєння насіння перед сівбою препаратом Дерозал ефективно тільки за умови ранньої сівби (температура ґрунту 5-7°C). В разі використання більш пізніх строків, протруєння насіння позитивного впливу не мало. І все ж таки, навіть всупереч одержаним результатам, треба відзначити обов'язковість протруєння, яке гарантує захист рослин від інфекції на випадок її з'явлення.

На підставі даних цього досліді можна констатувати доцільність сівби при температурі ґрунту 8-10°C. Рекомендації, в яких пропонується пізній посів (кінець квітня – перша декада травня), не можна вважати прийнятними, бо вони не забезпечують ані збільшення урожаю, ані виходу олії. Протруєння насіння перед сівбою найбільш ефективно у разі використання ранніх строків сівби, але для стабільності виробництва соняшнику його треба застосувати як обов'язковий захід.

Список використаної літератури:

1. Пустовойт В. С. Избранные труды. – М.: Колос, 1966. – 368 с.
2. Ленюк М. М. Оптимізація елементів технології вирощування соняшнику в Степовій зоні України: Автореф. дис... канд. с.-г. наук: 06.01.09 / Національний аграрний ун-т. – К., 2002. – 20 с.
3. Бондаренко М. П. Вплив агротехнічних прийомів на урожайність і якість насіння соняшнику в умовах Північно-Східного Лісостепу України: Автореф. дис... канд. с.-г. наук: 06.01.09 / ІЗГ УААН. – Дніпропетровськ, 2003. – 20 с.
4. Нікітенко М. П., Аверчев О. В. «Впровадження елементів біологізації в рослинництві як чинник підвищення кваліфікації в умовах глобальних змін клімату». Збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції «Кліматичні зміни та сільське господарство. Виклики для аграрної науки та освіти» – Україна, м. Київ (21 квітня 2021р.). С. 193-196. <http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/6389>